

12047

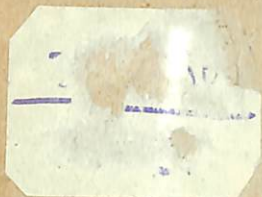
338.4

U-90

1931

Աղբյուրների (ք) Կենտրոնական լեզվաբանական Կոմիտեի կողմից

Գրականության բոլոր չեղանքները, մեղքը:

«Արևասացնել լեզվ ամրապնդել և ներհանաբանել, բարձրացնել ներառյալ նախնական կուլտուրան — այսպես է խնդիրը»:

Ի. ԱՍԱԼԻՆ.

ԱՏՈՒԳՈՒՄ ԵՆՔ ԸՆԿ. ԱՍԱԼԻՆԻ

ՑՈՒՑՄՈՒՆՔՆԵՐԻ

ԿԱՏԱՐՈՒՄԸ

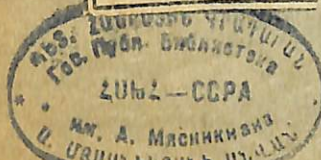
Ոգնություն
իննաստուգման
բրիգադներին

ԳՐՔՈՒՑԿ VІІ

2010

ԳԻՆԸ 15 400.

338.4
U-90

Բազու — 1931

2001

2.9201.42

338-4
4-90

Հնկ. Ստալինի հառից, արհասանաճ սնտեամվարների խորհրդակցութիւնում:

A ZƏRNƏŞR mə'bəəsində basıldı.
Bağb, Balşoj Marskoj və Krasno-Prez-
nensqi quçələrin tinində № 16/36

Бағ Матбыат Мудирлиғи № 7315.
Sifariş № 870. Sajь 2000. Statelçu Бс

ՏՆՏԵՍԱՀԱՅՎԻ ՄԱՍԻՆ

Պատկերը լրիվ չէր լինի, յեթե մի նոր պայման ևս չընդափեի: Խոսքն արդյունաբերութեան և ժողովրդական տնտեսութեան համար կուտակումներ անելու աղբյուրների և այդ կուտակումներն ուժեղացնելու տեմպերի մասին է:

Վերն ե նորը և հատկանշականը մեր արդյունաբերութեան զարգացման մեջ՝ կուտակման տեսակետից: Այն, վոր կուտակման հին աղբյուրներն արդեն սկսում են չբավականանալ արդյունաբերութեան հետագա ծավալման համար: Այն, վոր, հետվաբար՝ անհրաժեշտ է կուտակման նոր աղբյուրներ վնտրել ու հներն ուժեղացնել, յեթե իրոք մենք ուզում ենք ինդուստրացման բոլորիկյան անմպերը պահել ու զարգացնել:

Կապիտալիստական յերկրների պատմութեանից հայտնի է, վոր վոչ մի յերիտասարդ պետութեան, վոր ցանկացել է ինդուստրիան բարձրագույն աստիճանի հասցնել, յուր չի գնացել առանց դրսի ոգնութեան՝ յերկարատե վարկեր ու փոխառութեաններ է ստացել: Յեղնելով դրանից՝ արևմտյան յերկրների կապիտալիստները մեր յերկրին կարականապես մերժել են վարկեր ու փոխառութեաններ տալ, յենթադրելով, վոր վարկերի ու փոխառութեանների բացակայութեանն անկասկած հիմքից կըխախտեն մեր յերկրի ինդուստրացումը: Կապիտալիստներն սխալվեցին: Նրանք հաշվի չեին առել, վոր մեր յերկիրը հակառակ կապիտալիստական յերկրների՝ իր տրամադրութեան տակ կուտակման վորոշ առանձնահատուկ աղբյուրներ ունի, վորոնք բավական են ինդուստրիան վերականգնելու և ավելի զարգացնելու համար:

Հիրավի, մենք վոչ միայն վերականգնել ենք արդյունաբերութեանը, վոչ միայն վերականգնել ենք գյուղական տնտեսութեանն ու տրանսպորտը, այլ և կարողացել ենք ունենալ վրա դնել ծանր արդյունաբերութեան, գյուղական տնտեսութեան ու տրանսպորտի հսկայական գործը: Հասկանալի է, վոր այդ բանի վրա տասնյակ միլիարդ ռուբլիներ են գնացել: Վեր տեղից, եին վերցվում այդ միլիարդները.— թեթև արդյունաբերութեանից, գյուղական տնտեսութեանից ու բյուջետային կուտակումներից: Մինչև վերջին ժամանակներս բանն այդպես է գնացել մեզ մոտ:

Բոլորովին ուրիշ տեսակ է բանն այժմ: Յեթե առաջ կուտակման հին աղբյուրները բավականանում են արդյունաբերութեան և տրանսպորտի վերականգնման համար, ապա այժմ դրանք ակներև կերպով սկսում են չբավականանալ: Այժմ բանն այն մասին չէ, վոր հին արդյունաբերութեանը վերականգնենք: Այժմ բանն Ուրալում, Սիբիրում և Կարախառանում տեխնոլոգիական գինված նոր արդյունաբերութեան ստեղծելու մասին է: Բա-

12023-589597

80

Հնկ. Ստալինի ցուցումների կատարման ինքնասուզման բրիգադներին ոգնելու գրույիների սերբան հրատարակվում է դեկավարութեամբ բնկ. Ռուբանովիչի.

նը Խորհրդային Միութեան հացահատիկային, անասնապահական ու հումուսային ուսումնական նոր խոշոր տնտեսական արտադրութեան ստեղծելուն և վերաբերում: Բանը Խորհրդային Միութեան արեւելքի ու արեւմուտքի միջև յերկաթուղային նոր ցանց ստեղծելուն և վերաբերում: Հասկանալի է, վոր կուտակման հին աղբյուրները չեն կարող բավականանալ այդ վիթխարի գործին:

Բայց դա բոլորը չէ. դրան պետք է ավելացնել այն հանգամանքը, վոր շնորհիվ գործն տնտեսաաւար կերպով տանելուն՝ տնտեսահաշվի սկզբունքները միանգամայն խախտվել են մեր մի շարք ձեռնարկութեաններում ու տնտեսական կազմակերպութեաններում: Սա փաստ է, վոր մի շարք ձեռնարկներում ու տնտեսական կազմակերպութեաններում վաղուց արդեն դադարել են հաշվել, գնահատել և յեկամուտների ու ծախսերի հիմնավորված բալանաներ կազմել: Սա փաստ է, վոր մի շարք ձեռնարկութեաններում ու տնտեսական կազմակերպութեաններում վաղուց արդեն մոդայից դուրս է յեկել «խնայողութեան ուսուցում», «անարտադրողական ծախսերի կրճատում», «արտադրութեան ուսուցում» հասկացողութեանները: Պարզ է, վոր նրանք հույս են դնում այն բանի վրա, թէ Պետրանկը «միկնուցն է մեզ կտա անհրաժեշտ գումարը»:

Սա փաստ է, վոր վերջին ժամանակներս մի ամբողջ շարք ձեռնարկութեաններում ինքնարժեքն սկսել է բարձրանալ: Նրանց առաջադրված է 10 և ավելի տոկոս իջեցնել ինքնարժեքը, իսկ նրանք բարձրացնում են: Իսկ ի՞նչ բան է ինքնարժեքի իջեցումը: Դուք գիտեք, վոր ինքնարժեքի իջեցման յուրաքանչյուր տոկոս արդյունաբերութեան ներսում 150—200 միլիոն ուրբի կուտակում է նշանակում: Պարզ է՝ վոր այդ պայմաններում ինքնարժեքը բարձրացնել, նշանակում է արդյունաբերութեան և ամբողջ ժողովրդական տնտեսութեան համար միլիոնավոր ուրբիներ կորցնել:

Այս բոլորից հետևում է, թէ չի կարելի այլևս յողա գնալ միայն թեթեւ արդյունաբերութեամբ, միայն բյուջետային կուտակումներով, միայն գյուղական տնտեսութեան յեկամուտներով:

Թեթեւ արդյունաբերութեանը կուտակման խիստ հարուստ աղբյուր է ներկայանում և այժմ նա բոլոր նշաններն ունի ավելի զարգանալու, սակայն այդ աղբյուրն—անասնաման չէ: Գյուղական տնտեսութեանը կուտակման պակաս հարուստ աղբյուր չի ներկայացնում, սակայն նա ինքն այժմ՝ իր վերակառուցման ժամանակաշրջանում՝ կարիք է զգում պետութեան ֆինանսական ոգնութեան: Ինչ վերաբերում է բյուջետային կուտակումներին, ինքներդ գիտեք, վոր դրանք չեն կարող և չպետք է անասնաման վիճեն:

Ել ի՞նչ է մտում: Մտում է ծանր արդյունաբերութեանը: Ուրեմն պետք է այնպես անել, վոր ծանր արդյունաբերութեանը, ամենից առաջ նրա մեքենայաշինական մասը, նույնպես կուտակում տա: Հետևաբար՝ կուտակման հին աղբյուրներն ուժեղացնելով և ծավալելով, պետք է այնպես անել, վոր ծանր արդյու-

նաբերութեանը, ամենից առաջ մեքենայաշինական մասը, նույնպես կուտակում տա:

Այդ է յեկքը:

Իսկ ի՞նչ է պահանջվում դրա համար: Վոչնչացնել անտնտեսավարութեանը, մոբիլիզացիայի յենթարկել արդյունաբերութեան ներքին ուսուցումները, մեր բոլոր ձեռնարկութեաններում արժատավորել և ամրապնդել տնտեսահաշիվը, սխտեմատիկ կերպով իջեցնել ինքնարժեքը, ուժեղացնել ներարդյունաբերական կուտակումն արդյունաբերութեան բոլոր բնագավառներում առանց բացառութեան: Այդ է յեկքի ուղին:

Այսպես ուրեմն, արմատավորել ու ամրապնդել սնտեսահաշիվը, բարձրացնել ներարդյունաբերական կուտակումը—այսպես է խընդիրը:

ՏՆՏԵՍԱԶԱՆԻՎ ՄՏՅՆԵԼ ՅԵՎ ՄՈՒԲԻԼԻԶԱՅԻԱՅԻ
ՅԵՆԹԱՐԿԵԼ ՆԵՐՔԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Վերջապես անտեսահաշվի մասին ընկ. Ստալինը մատնա-
նշում է.

«Մի շարք ձեռնարկություններում ու անտեսական կազմա-
կերպություններում «խնայողության սեփի», «անարտադրողա-
կան ծախսերի կրճատում», «արտադրության ուղղորդմանը»
հասկացողությունները վաղուց են մոռացից ընկել»:

Զի կարելի արդյոք ամենից առաջ մեր անտեսական որգան-
ների ուշադրությունը նորից դարձնել այդ հարցի վրա, վոր այդ
հարցով զբաղվեն: Ինքնաստուգման յուրաքանչյուր բրիգադ նավ-
թահանքում կամ հողամասում հենց այժմ միայն անտեսահաշվա-
յին պայմանագրերը ձևակերպելը չէ, վոր կարող է անտեսաշվա-
յին բրիգադները փորձը ամրապնդել, ստուգել, թե ինչպես ձեռ-
կանորեն, թե վոչ ձեռականորեն է մտցնվում անտեսահաշվը
ավյալ նավթահանքում, ձեռնարկությունում, ցեխում, բրիգա-
դում և այլն, գործով ոգնել միավարությունը մտցնելու, ամրա-
պնդել ստորին անտեսավարի հեղինակությունն, այլ և հենց այժմ
անցնել խնայողության միջոցառումներին, անարտադրողական
ծախսերը վերացնելուն ու արտադրությունն ուղղորդելուն:
Դա ընկ. Ստալինի հրահանգների գործնական կատարումն է, վոր-
ը վորակական ցուցանիշների իրագործման, ինքնարժեքի իջեց-
ման հետ միասին լրացուցիչ խնայողություն, այսինքն՝ լրացու-
ցիչ կուտակում կտա սոցիալիստական ինդուստրիայի բոլոր
տեսակերն ապահովելու համար: Ընկ. Ստալինը մեզնից պա-
հանջում է՝

«Վոչնչացնել անսնեսավարությունը, մոբիլիզացիայի յենթարկել
արդյունաբերության ներքին և արտաքինը, արմատացնել ու ամրա-
պնդել սնեսահաշվը մեր բոլոր ձեռնարկություններում, սխեսմա-
սիկ կերպով իջեցնել ինքնարժեքը, ուժեղացնել ներարդյունաբերա-
կան կուտակումն արդյունաբերության բոլոր նյութերում առանց
բացառության»:

Ընկ. Պոլոնսկու նառից, արտա-
սանած Ստալինյան (Նախկին Բա-
յիլ-Բիբի-Հեյբաթի) ուսյունի հար-
վածայինների ուսյունական հավա-
քում, 1931 թ. հոկտ. 9-ին.

ՍՐՅՈՒԹՅԱՆ ՄՐՅՈՒԹՅԱՆ ՈՒ ՀԱՐՎԱԾԱՅՆՈՒ-
ԹՅԱՆ ՆՈՐ ԱՍՏԻՃԱՆԸ

Միլիոնների շարժում դարձած սոցիալիստական մրցու-
թյունն ու հարվածայնությունը հնգամյակի ժամանակից առաջ
իրագործումն ապահովող մի շարք փայլուն հաղթանակներ են
տարել, հնգամյակի, վոր ամբողջ բուրժուական աշխարհն ուսո-
պիսա էր համարում:

Միմիայն մերձկուտակցական որբվատելների ցեղին պատ-
կանողները կարող են սոցիալիստական մրցության ու հարվա-
ծայնության թափն իջնելու մասին դատարկաբանել:

Հակառակ դասակարգային թշնամիների և նրանց ոպորտու-
նիստական գործակալության ատելությանն ու զրպարտություն-
ներին՝ լայնաում յեվ ամրապնդվում են սոցիալիստական մրցու-
թյունն ու հարվածայնությունը, սոցիալիստական աշխատանքի նոր
ձևերն ամրապնդելով:

Վերջին ժամանակներս սոցիալիստական մրցության ու
հարվածայնության դարգացման գործում ամենից ավելի նշանա-
վոր յերևույթ են հանդիսանում անտեսահաշվային բրիգադները:
Տնտեսահաշվային բրիգադով ավարտվում է սոցիալիստական ար-
դյունաբերության հերթական խնդիրներին ավելի շատ համա-
պատասխանող հարվածայնության կազմակերպչական ձևի հա-
մար կատարված վորոնումների վորոշ ժամանակաշրջանը: Այդ
խնդիրներն են. — հավասարանքի ու անդլիմության լիզվիզացիա,
աշխատանքի ուղիղ կազմակերպում, անպայման իրագործում
պլանի վոչ միայն քանակական, այլ և վորակական ցուցանիշնե-
րի, անտեսական կազմերի կողմից լիովին արտապետում արտա-
դրության տեխնիկային, արտադրության ավելի ուղղորդմանը:

Տնտեսահաշվային բրիգադներն արդեն շատ լայնորեն են տա-
րածվել: Նրանց շարքերն են մտած տասնյակ հազարավոր առա-
ջավոր հարվածայիններ: Առ 15-ն մայիսի՝ Լենինգրադի շրջանի
51 ձեռնարկություններում 676 անտեսահաշվային բրիգադներ են
յեղել: Առ 1-ն հուլիսի անտեսահաշվային բրիգադների թիվը հա-
սել է 2,892-ի և անտեսահաշվային շարժումը ընդգրկել է արդեն
164 ձեռնարկություն: Առ 1-ն ոգոստոսի անտեսահաշվային բրի-
գադները թիվը արդեն 197 ձեռնարկություններում հասնում է
5.174-ի:

Տնտեսահաշվային բրիգադները հենց են գլխից արտադրա-
կան բացառիկ նվաճումներ ցույց տվին թե քանակականի և թե
վորակականի կողմից: Ամսե-ամիս պլանը գերակատարող Լենին-
գրադի մի շարք խոշոր գործարանների («Բոլշեիկ», «Սելկաբել»
և ուրիշներ) փայլուն հաջողությունները գլխավորապես այդ գոր-
ծարաններում բրիգադային անտեսահաշվի լայն զարգացմամբ են
ապահովված: Տնտեսահաշվային բրիգադը, վոր անդլիմության յեվ հա-
վասարանքի վերացման նիւնումնով աշխատանքն է կազմակերպում,
սոցիալիստական մրցության ու հարվածայնության նիւնական ձեվն
է դառնում յեվ պե՛տ է դառնա:

Բրիգադում անտեսահաշիվ մտցնելու դեմ ձայներ եին բարձ-
րանում: Վոմանք այդտեղ անտեսահաշվի ազավաղումն են տես-

նում, վումանք՝ մրցութեան վերացումը: Բրիգադի տնտեսաշարի թե մեկ և թե մյուս հակառակորդները հավասարապես սխալ են: Նրանք չեն հասկացել, Վոր տնտեսաշարի արմատացնելով՝ նոր, ել ավելի բարձր աստիճանի են անցնում և՛ տնտեսաշարի, և սոցիալիստական մրցութեանը:

Տնտեսաշարի վր, վոր միլիոնների դրոշակն և դարձել, ուղղա- կի արտադրութեան սիրտը—ստանոկն ու ազրեզատն և թափան- ցում, վորով անսահման հեշտանում և ցեխի և ձեռնարկութեան մեր արդյունաբերութեան գլխավոր ողակի տնտեսաշարի իրա- գործումը:

Սոցիալիստական մրցութեանը տնտեսաշարի հետ միացած՝ ավելի մեծ եֆֆեկտիվութեան և ստանում: Այդ նրա համար, վոր բրիգադի կողմից վորակական և քանակական ցուցանիշների իրա- գործման կարևորագույն պայմանները—պլանը մինչևի՛ սահմանի յեկ յուրաքանչյուր առանձին բանվորի հասցնելը, հումուլը յեկ նյութեր ծախսելու սուլը հումաներ սահմանելը, գործարկային ա- խասավարձը, ուսցիտակալի գառուական միջոցառումների համար պե- միա տալը,—այդ պայմաններ, վոր առաջ ցանկալի էին, այժմ բրի- գադները սկեստահալի փոխանցելով՝ դառնում են պարտալի:

Տնտեսաշարի բրիգադն աշխատում և ցեխի վարչութեան հետ կնքած պայմանագրի հիմունքով. այդ պայմանագրին իր մեջ պարունակում է յերկու կողմերի համար կոնկրետ պարտավորու- թյուններ, վորոնք բրիգադային տված քանակական և վորակա- կան առաջադրութեանների ու նրա հանդիպակած պլանի իրա- գործումն են ապահովում, պարտադր կերպով ամեն ամիս վճա- րելով պրեմիա, վորի չափը մտցնվում է պայմանագրի մեջ, վոր- պես վարչութեան առաջադրած ցուցանիշների գերակատարումից բրիգադի ստացած խնայողութեան հաստատուն տոկոս:

Բանվորների ռահագրգովածուրյան անուսն ախասանքի ա- տարականուրյունը բարձրացնելու մեջ.—ահա թե բրիգադի տըն- տեսաշարի հիմքում ինչ և դրված և թե ինչն և նոր հզոր խթան ստեղծում սոցիալիստական մրցութեան զարգացման համար: Բրի- գադում տնտեսաշարի վոչ միայն չի վերացնում մրցութեանն, այլ ընդհակառակը, նրա համար նյութական ամրապլինդ բազա ստեղծելով՝ մասսաների ստեղծագործական նախաձեռնութեան նոր ծաղկման համար պայմաններ և ապահովում:

Մարդիկ կան, վոր բանվորների նյութական շահագրգովա- ծութեան և սոցիալիստական մրցութեան զուգակցութեան մեջ՝ աշխատանքի արտադրողականութեան բարձրացման նկատմամբ— գրեթե սոցիալիստական մրցութեան ալյանդակումն են տեսնում: Այդ բարեպաշտութեան անող մանր բուրժուայի «հայացքներն» ընդհանուր վոչինչ չունին բոլշևիկյան կուսակցութեան տեսակե- տի հետ: Սոցիալիստական մրցութեանն ու աշխատանքի արտա- դրականութեանը բարձրացնելում բանվորների շահագրգովածու- թյունը վոչ միայն չպետք է իրարից խզվեն և իրարու հակա- դրվեն, այլ ընդհակառակը, անպայման մեկը մյուսին պետք է ուղեկցի, այնպես, ինչպես վոր սոցիալիստական շինարարութեան

աճող հաջողութեաններին ուղեկցում և պրոլետարական մասսա- ների բարեկեցութեան անշեղ աճումը: Հենց արտադրական ան- ման յեկ բանվորների նյութական դուրյան բարելավման այդ լծար- դումը մեջ է կայանում մեր կարգերի և կապիտալիզմի կարգերի միջև յեղած գլխավոր տարբերութեաններից մեկը և հենց այդ տարբերութեան մեջ է գտնվում մեր ինդուստրիացման բուլշևիկ- յան տեսակերի հիմնական աղբյուրներից մեկը:

Հարվածային բրիգադների տնտեսաշարի փոխանցումը սո- ցիալիստական մրցութեանն ու հարվածայնութեանն նոր աստիճանն է հանդիսանում, վորով մասսաների այդ մեծ շարժումն ել ավելի կամրապնդվի, մեր յերկրում սոցիալիզմի նոր հաղթանակներ ա- պահովելով:

Տնտեսաշարի բրիգադների մասին Սորերգային Միու- թյան ժողովրդական Տնտեսութեան Գերագույն Սորերդի և Պրոֆ- միութեանների Համամիութենական Կենտրոնական Սորերդի յե- րեկ հրատարակված վորոշումը տնտեսավարներից ու պրոֆմիու- թենական կազմակերպութեաններից պահանջում է բոլոր պայ- մաններն ստեղծել՝ բրիգադները հաջողութեամբ ու լայնորեն տնտեսաշարի փոխանցելու, նոր շարժմանն աջակցելու և գլխավո- րելու համար:

Վորոշումը պարտավորեցնում է գործարանային և ցեխային վարչութեանը՝ վերացնել սարխավորման անդիմուրյունն ու ախա- սանքի վնասումն հավասարակեր, դրա համար բրիգադներն ամրաց- նելով վորոշ ստանոկների ու ազրեզատների և գործարքային անցնելով, հարթել հաշվետուումն ու տեխնիքական ուղիղ նորմա- յացումը: Վորոշումը բրիգադում տնտեսաշարին իրականացնելու հաստատուն կարգ է սահմանում և պահանջում է վերջ տալ բրի- գադները տնտեսաշարի փոխանցնելու պրակտիկայում տեղի ունե- ցող աղավաղումներին, մասնավորապես՝ բանվորների վերաբեր- մամբ նյութական տույժ սահմանելու փորձերին, ինչպես և վար- չական կարգով տնտեսաշարի բրիգադներ բուսցնելու փորձե- րին:

ժողովրդական Տնտեսութեան Գերագույն Սորերդի և Պրոֆ- միութեանների Համամիութենական Կենտրոնական Սորերդի վո- րոշումը պետք է պարզաբանել բանվորների լայն մասսաների մեջ ու պետք է հարվածային բրիգադներին մասսայուն սկեստահա- վի փոխանցելու յեղակես ծառայե:

Այդ վորոշումն առանձնապես մեծ խնդիրներ է դնում պրոֆ- միութենական կազմակերպութեանների վրա: Մի շարք տեղե- բում մասսաների տնտեսաշարի բրիգադներ ստեղծող նախա- ձեռնութեանը պրոֆմիութենական կազմակերպութեանների կող- մից անհրաժեշտ աջակցութեան և ղեկավարութեանն չի տեսել: Դա ցույց է տալիս, վոր շատ պրոֆկազմակերպութեաններ դեռ չեն կարողանում կուսակց մասսաների նախաձեռնութեան դրա- կան փորձը—արագութեամբ ձանկել այդ նախաձեռնութեանն ու դրանով զինել առաջավոր շոկատների ներսից, ամբողջ պրոլե- տարական բանակը: Սոցիալիստական մրցութեան զարգացումը

պետք է լինի պրոֆիկազմակերպութիւններու ուշադրութեան կենտրոնում, վորոնք իսկույն պետք է կառչեն տնտեսահաշվային բրիգադային, վորպէս հարկածայնութեան հիմնական ձեւին և նրա ամենալայն տարածումն ապահովեն:

Տնտեսահաշվային բրիգադներու մասին ժողովրդական Տնտեսութեան Գերագույն Խորհրդի ու Պրոֆմիութիւններու Համաժողովներու կենտրոնական Կենտրոնական Խորհրդի վորոշումն իրականացումը մեկն է հիմնական սարքերից այն նոր ձեւով կառուցման, վորը, համաձայն ընկ. Ստալինի ցուցման (ՍՏՄ)՝ սկսած է ֆաբրիկաներում ու գործարաններում և պետք է ամենակարճ ժամանակամիջոցում տանել մինչև վերջը, ինչ էլ վոր լինի:

Մեր արդյունաբերութեան արդիֆինալանի կատարելիք վեց պայմանների թվում, վորոնց մասին տնտեսավարների խորհրդրդակցութեան ժամանակ խոսել է ընկ. Ստալինը, հաշվով վեցերորդը, բայց նույնքան կարևորը, վորքան և մնացած բոլոր պայմանները, տնտեսահաշիվն է հանդիսանում:

Առանց ձեռնարկութիւնը նոր մեղոթներով կառավարելու, առանց տնտեսահաշիվը հետևողականորեն իրականացնելու՝ հնարավոր չէ արդյունաբերութեան հաջող ղեկավարումը: Միայն նա, ով վաչ թէ խոստով, այլ գործով, ամբողջ բաշխիկից յետևողով կրավում է ընկ. Ստալինի ցուցման (ՍՏՄ) յետևողութեամբ սնտեսաշիվն իրականացնելու, միայն նա է իսկապէս պայքարում հնգամյակի վնասակար սարկա համար: Տնտեսաշիվը պէտք է ֆինալանի համար մղվող պայքարի գլխավոր լծակներից մեկը, յուրաքանչյուր գործարանում, յուրաքանչյուր ցեխում ու ագրեգատում յեղած ներքին հսկայական ռեսուրսները մոբիլիզացիայի յենթարկելու հրգոր միջոցը դառնա՝ սոցիալիստական կուտակումների համար: Ձեռնարկութիւնների և միացութիւնների միջև պայմանադրային հարաբերութիւններն ամբապնդելու և արդյունաբերութեանը վարկավորելու նոր կարգը հաստատուն կերպով իրականացնելու հետ միասին՝ անհրաժեշտ է տնտեսավարների ու կուտակցական կազմակերպութիւնների ջանքերը կենտրոնացնել տնտեսահաշիվը ցեխերում իրականացնելու և այն ներքին հսկայական ռեսուրսների վրա, վորոնց պէտք է մոբիլիզացիայի յենթարկել սնտեսաշիվը:

Տնտեսահաշվային բրիգադն, ինչպէս պրակտիկան է ապացուցել, մասսաները տնտեսահաշիվի արմատացման և ամրապնդման գործին քաշելու լավագույն ձեւն է հանդիսանում: Մասսաների մեղով իրագործվող սնտեսաշիվը իսկական սոցիալիստական սնտեսաշիվ կհանդիսանա ու կարդարացնէ այն հույսերը, վոր կուտակութիւնն է դնում նրա վրա:

Տնտեսահաշվային բրիգադի հետ միասին՝ սոցիալիստական մրցութեան և հարկածայնութեան ուրիշ նոր ձեւեր են ծագել ու զարգացել: Դրանցից առանձին ուշադրութեան ու աջակցութեան է արժանի հերքային հանդիպակաց պլանը: Մի շարք ձեռնարկութիւնների վորձը (Իլիչի անվան մետաղագործական գործարանի, Ձեմլյաչի անվան կաշվի ֆաբրիկի և մյուսների) ցույց է տվել, վոր հերթային հանդիպակաց պլանը մրցութեան չափազանց

եֆֆեկտավոր ձեւն է հանդիսանում, մասնավանդ յեթէ դա լծորդվում է բրիգադային տնտեսահաշիվի հետ:

Մենք հնգամյակի յերրորդ տարվա վերջին յեռամսյակին ենք մոտենում: Չնայելով վոր անցյալ տարվա համեմատութեամբ արդյունաբերութեան ձնող մեծամասնութիւնում արտադրանքը մեծ չափերով աճելացել է, մի ամբողջ շարք ձեռնարկութիւնների փայլուն աշխատանքի շարքում շատ գործարաններ ու արդյունաբերութեան վորող ձյուղեր հետ են մնում, պլանը չեն կատարում: Պետք է ձեռք առնել բոլոր միջոցները, վորոյնով հետ մնացող ձեռնարկութիւնները վերջին յեռամսյակում վերջապէս բոլշեկից տեղափոխել վերցնեն, իրականացնեն իրանց աշխատանքի վերակառուցումը, հետ բերեն կորցրածն ու պլանը կատարեն:

Վերակառուցումը հաջողութեամբ կատարել չի լինի առանց ընկ. Ստալինի առաջադրած խնդիրներն իրականացնելու համար բանվոր դասակարգի ամենալայն մասսաները մոբիլիզացիայի յենթարկելու, առանց սոցիալիստական մրցութեան ու հարկածայնութեան նոր գործի պլանի վերելքի:

Կասկած չկա վոր մասսաների նոր աշխատանքային վերելքի, պրոլետարիատի բոլոր ստեղծագործական ուժերի զարգացման հիմունքով՝ հնգամյակի վնասակար տարվա պատմական խնդիրները կիրագործվեն՝ հակառակ ոպորտունիզմի բոլոր վերջնականապէս չլախշախվածների և մերձկուտակցական որբվատելչինայի:

«Պրավդա» բերքի 1931 թվի սեպտեմբերի 14-ի № 254-ում (5059) աուագնորդողը:

ՏՆՏԵՍԱԿՆԻՎՐ—ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ԿՈՒՏԱԿՄԱՆ ՍՊԱՍԻՆ

Տնտեսաշղի եռությունն ամենից առաջ նրանում է, վոր տնտեսավարի յուրաքանչյուր քայլը, արտադրութեան յուրաքանչյուր առանձին պրոցեսը չի խուսափում ամենաճիշտ և ստույգ հաշվեառումից, ուրբով մշտական հսկողութիւնն անելուց: Դրանում է տնտեսաշղի, վորպէս արտադրութեանը կառավարելու միջոցի՝ հիմնական մեթոդաբանական հատկութիւնը: Այնտեղ, վորտեղ տնտեսավարը հաշիւի չի առնում իրն ավելի եծան, ավելի լավ և ավելի շուտ շինելու բոլոր հնարավորութիւնները, վորպէսզի տնտեսած միջոցները ու ժամանակի հաշիւին՝ պլանից՝ սահմանած առաջադրութիւնից ավելի արտադրանք տա, — այնտեղ խոսք անգամ չի կարող լինել սխտեմատիկ կուտակման մասին, այնտեղ և տնտեսաշղի չկա:

Իսկ իրն ինչպէս ավելի եծան, ավելի լավ ու ավելի շուտ շինել: Դա կարելի է միայն ներքին ռեսուրսները մեծագուցն չափերով մորբիլիզացիայի յենթարկելու հիմունքով, անդիմութիւնն ու անստնտեսավարութիւնը լիովին վերացնելու, ուրբով խտորեն ստուգելու հիմունքով: Յեթե առաջները տնտեսավարը ոգտվել է բանկի վարկերից՝ անկախ արգֆիւսպլանը կատարելում, ապա այժմ, տնտեսաշղի պայմաններում՝ տնտեսավարը փող է ստանում միմիայն պլանը, նրա բոլոր քանակական ու վորակական ցուցանիշները կատարելու չափով: Յեթե ձեռնարկութիւնն առաջները շահագրգռված չի յեղել այն բանում, վոր իրան պատվեր տվողին համապատասխան վորակի և սահմանված ժամանակին արտադրանք հասնին, ապա այժմ, տնտեսաշղի պայմաններում՝ յուրաքանչյուր մատակարարող ձեռնարկութիւնն պարտավոր է պայմանագրով իր վրա վերցրած պարտականութիւնը կատարել, այլապէս նա բանկից փող չի ստանա և գրամական տույժ կվճարէ: Յեթե առաջները ձեռնարկութիւնն իրավունք չի ունեցել ինքնուրուշտութեան, իր սեփական միջոցներն ինքը չի կարգադրել, այլ արեստ «բյուջեին» է գտնվել, ապա այժմ, տնտեսաշղի պայմաններում՝ ձեռնարկութիւնը պետք է սեփական շրջանառական միջոցներն ունենա, վորոնց վրա ինքն է կարգադրութիւն անում և վորոնց համար միաժամանակ ամբողջապէս պատասխանատու է: Յեթե տնտեսավարն առաջները թէ բանկի (վարկավորման ժամանակ) ու թէ պատվեր տվողի կողմից (նրանց հետ կնքած պայմանագրերը կատարելիս) ամենորջա չթուլացող հսկողութեան չի յենթարկվել, ապա այժմ, տնտեսաշղի պայմաններում, տնտեսավարն ինքն է սկսում «սեղմել» անճշտապահ մատակարարողին, ինքն է շահագրգռված, վոր բանկը ժամանակին անհրաժեշտ միջոցները բաց թողնէ: Իսկ ամենազլխավորը՝ տնտեսավարն անխուսափելիորեն գալիս է այն յեղրակացութեան, վոր վարկավորման նոր պայմանները, մասակարարողների ու պոսվեր սվողների հետ ունեցած նոր հարաբերւթյունները կանոնավարելու նոր կազմակերպում են պահանջում հենց իրա, ձեռնարկարարներուն:

Չիրավի, ինչճիւղ է յերաշխսավորված գործարանի դերեկտորը կամ հանքի կառավարիչը, թէ իր տեսչութեան տակ գտնվող ցեխը կամ խմբակը ժամանակին կկատարէ առաջադրութիւնը: Սակայն չէ վոր դա է, վոր տվյալ ձեռնարկութեան կողմից իր վրա վերցրած պարտականութեանը վերաբերող ամբողջ հարցն է վրձնում: Հետեաբար ցեխում ևս անհրաժեշտ է մի վորեւէ անձնական պատասխանատվութիւն սահմանել, ցեխում ևս պետք է շահագրգռել մեկն ու մեկին ավելի եծան, ավելի շատ և ավելի լավ աշխատելու, ցեխում ևս պետք է հաշվեառման գործը հարթել, ներքին միջոցների ծավալուն մորբիլիզացիան կատարել: Իսկ վորովհետեւ արտադրութեան պրոցեսում մի ցեխի աշխատանքը հաճախ ուղղակի կախված է լինում մյուս ցեխի աշխատանքից, ապա տնտեսաշղի անցնելուց՝ ցեխն իր վրա համապատասխան պատասխանատվութիւններ է վերցնում (այսպէս կոչված՝ տընտեսական պայմանագրի համաձայն) վոչ միայն գործարանի դերեկտորի, այլ և մյուս ցեխերի առաջ:

Լենինգրադի գործարանների առաջավոր հարվածայիններէ նախաձեռնութեամբ՝ Սորբրդային Միութիւնում ցնեսխաւայիք բրիգադներ ստեղծելու համար մասսայական շարժում է ծագել: Այժմ արդեն չկա մի փոքր է շատ խոշոր արդշտեաբերական կենտրոն, վորտեղ տնտեսաշղիային բրիգադներ չլինեն կազմակերպված: Իրիգադները տնտեսաշղիին անցնելու առաջին փորձը, յերբ սովորական նորմաները մեծ չափերով դերակատարվեցին, վճռական դեր խաղաց բրիգադային տնտեսաշղիվը ժողովրդականացնելու գործում: Բավական է ասել, վոր Լենինգրադի շրջանում այս տարվա մայիսի 15-ին 51 ձեռնարկութիւններում 676 տնտեսաշղիային բրիգադներ կային, առ 1-ն հուլիսի՝ 164 ձեռնարկութիւններում 2892 բրիգադ և առ 1-ն սոստոսի՝ 197 ձեռնարկութիւններում 5174 բրիգադ:

Ի՞նչ է ներկայացնում իրանից տնտեսաշղիային բրիգադը: Դա գործարանի, հանքի կամ ֆաբրիկի շարքային բրիգադն է, վոր առաջադրութեան — պատվերի (նարչադի) հիման վրա ցեխային վարչութեան հետ պայմանագիր է կնքում, վորով բրիգադը պարտավորվում է. — կատարել իր առաջադրած հանդիպական ցուցանիշներն ու վերադիր ծախսերի նորմաները, այսքան տոկոս բարձրացնել աշխատանքի արտադրողականութեան տոկոսը, այնքան տոկոս իջնցնել անպլտացումն ու ինքնարժեքը, լիկվիդացիայի յենթարկել պրոգուշները, կրճատել առաջադրութիւնը կատարելու ժամկետները, բարելավել արտադրանքի վորակը, այսքան նյութեր տնտեսել, այս ինչ ուսցիոնալիզատորական միջոցառումները կյանքի մեջ մտցնել և այլն: Իր հերթին ցեխային վարչութիւնն իր վրա պարտականութիւն է վերցնում բրիգադին ժամանակին նյութեր ու գործիքներ մատակարարել, նրան ապահովել տեխնիքական անհրաժեշտ ղեկավարութեամբ, սարքավորման անդիմութիւնը լիկվիդացիայի յենթարկել, դրա համար բրիգադն ամբողջով վորոշ ստանովներ, բրիգադի կողմից իր վրա վերցրած պարտականութիւնները գերակատարելու աշխատանքի արդշտեանքի ամենորջա հաշվեառումը կազմակերպել:

Տնտեսնաւային բք աղբ—անդիմության ու հավասարակէի վոխերիմ բեւումին է: Տնտեսնաւային բրիգադը կոնկրետացնում է սոցիալիստական մրցութիւնը, այն կազմակերպում է արդ-ֆինպլանի համար տարվող պայքարի կոնկրետ ցուցանիշների շուրջը: Տնտեսնաւային բրիգադը նպատում է տնտեսնաւային արմատացնելու ցեխում և ձեռնարկութիւնում, նա աշխատանքի տեղական սոցիալիստական կազմակերպութեան արտահայտութիւնն է: Ահա թե ինչու տնտեսնաւային բրիգադը պէտք է դառնա յեղ առդեն դառնում է բանվորական լայն մասսաների սոցիալիստական մրցութեան ու հարվածայնութեան հիմնական ձեւը:

Տնտեսնաւային մեր արդյունաբերութեան մեջ արմատացնելու ձամփին մենք ուժեղ դիմադրութիւն ենք հանդիպում աջ և «ձախ» ոպորտունիստների կողմից: Տնտեսնաւային վորպես տընտեսութիւնը նոր ձեւով կառավարելու մեթոդ, ներկա ետապում կարևորագույն միջոց է հանդիսանում արդֆինպլանը կատարելու համար մղվող պայքարում: Ուստի բնական է, վոր նրանք, վորոնք պայքար են մղում կուսակցութեան հիմնական գծի դեմ՝ համաձայն չեն տնտեսնաւային հետ:

Աշխատանքը նոր ձեւով վերակառուցելու, տնտեսնաւային կյանքի մեջ մտցնելու դեմ մղվող պայքարը թե բացարձակ և թե բողբողված ձեւով էր տեղն է գտնում Ադրբեյջանի արդյունաբերութեան պրակտիկայում: Փողի նշանակութեան «ձախ» թերագնահատումը, նեպը «վերացնելու» թերորիաները գյուղական տընտեսութեան մեջ, անհատական սեկտորի ամենակոպիտ կերպով արհամարհումը,—այս բոլորն անխուսափելի կերպով տնտեսնաւային ժխտմանն է հասցնում միայն նրա համար, վոր տնտեսնաւային իբրև թե տանում է դեպի «կուստարականութիւնը», խախտում է սոցիալիստական պլանավորման սկզբունքները, խախտելով ժողովրդական տնտեսութեան ընդհանուր ղեկավարութիւնը: Այդպես ասել կարող են միայն նրանք, ովքեր չեն հասկանում, կուսակցական նրահանգների ետրյունը, ովքեր չեն հասկանում, վոր սրնեսեսիալն ինքնակալակ չէ, այլ տնտեսաւարութեան մեքոդ, վոր տնտեսնաւային վոչ միայն պլանը չի ժխտում, այլ նրա առաջին ոգնականն է հանդիսանում, վոր տնտեսնաւային վոչ միայն չի ժխտում միավարութիւնը, այլ նրան բարձրագույն ասիւնանի վրա է դնում, վոր անհատական պատասխանատւութեան բարձրացումն ու անդիմութեան լիկվիդացիան վոչ թե դեպի կուստարականութիւնն է տանում, այլ դեպի սոցիալիստական մրցութեան նոր վերելք, դեպի բանվորական մասսաների հզոր շարժումը՝ տնտեսնաւային բրիգադների համար:

Տնտեսնաւային ետրյան «ձախիկ»-որեն չհասկանալը՝ ոպորտունիզմի վնասակար արհանյոսութիւնն է, բանվորից ու տնտեսաւարից ամեն մի պատասխանատւութիւն վերցնելու փորձ, որինակաւնացում անդիմութեան ու հավասարակէի, սիպի բարբին՝ աշխատեքնդանուր «սոցիալիստական» կարսայի համար:

Բագվի արդյունաբերութեան պայմաններում տնտեսնաւային վերաբերմամբ յեղած «ձախիկ» թերորիաների հետ միասին տեղի

ե ունենում և «ձախիկ» վարչարարութիւն, վոր տանում է դեպի տնտեսնաւային վարկաբեկում՝ բանվորական լայն մասսաների աջքում: Այդ կողմից չափազանց բնորոշ է նալթատոր գործարանների ղերեկտորներից մեկի բողբը, թե չեն կարող տնտեսնաւային բրիգադները գոյութիւն ունենալ, «մինչև վոր համապատասխան հրաման չհրատարակվի»:

Տնտեսնաւային համար մղվող պայքարի ասպարիգում գոյութիւն ունի աջ ոպորտունիստական յերկյուղ, վորն այժմ գլխաւոր վնասը է հանդիսանում: Նոր ձեւով աշխատելու պայմանները շատ շատերին են վախեցնում, մանավանդ պատասխանողականորեն տրամադրված տնտեսավարներին: Բաւական է հորափորման բաժնում կամ մի քանի ինքնուրույն հանքամասերում խմբակներ ստեղծելու հարց դնել—և միավարութեան ու «յենթարկվելու» ամբողջ պատկերացումը վերջնականապես կիվլի այնպիսի տնտեսավարների աջքում: Յերկյուղը՝ թե չլինի թե մի բան գուրս գասրանից», չլինի թե ստիպեն ավելի դժվարին պայմաններում աշխատել, ձեռնարկութեան մեջ դարբերով կազմված «վարչական տերրիտորիան» վերակառուցել, տնտեսական ղեկավարութեան թերութիւններն իրանց եյութեամբ ցույց տալ չցանկանալը,—ահա թե ինչն է տնտեսնաւային բացարձակ դանդաղացումը արմատացման պատճառը Բագվի արդյունաբերութեան ձեռնարկներում:

Ընկ. Դ. Մինեվիչի—1931 բվի հոկտեմբերի 6-ին «Բակիկանիյ Բարնիչի» քերբում գետեղած հոգվածից:

«ԲՈՒՐԻՆԵՆԻ» ԹԵՐԹԻ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՅՈՒՅՈՒՆԸ

Հերթակալությունը փոխելուց առաջ՝ վարպետը հաշվետուում է նավթահորի գրությունն ու ամսեկան առաջադրությունը: Այդպիսի հաշվետուում կատարելուց հետո՝ նա հերթակալությանն առաջադրություն է անում: Հերթակալությունը կամ ընդունում է այդ, կամ իր հանդիպակացն է դնում: Ճախտակի վրա գրվում է վարպետի առաջադրությունն ու հերթային-հանդիպակաց պլանը: Հենց դրա կողքին էլ տախտակին գրվում է, թե պլանն ինչ չափով է կատարված:

«Բուրիլը» պլանի որինակ է բերում, թե ինչպես պետք է հաշվետու աշխատանքը:

Որինակ՝ վարպետն առաջին հերթակալությանը խնդիր է դնում փորել 5 մետր. բանվորները տախտակին գրում են.—մեզ վրա ենք վերցնում փորել 6 մետր: Հերթակալության վերջին, այդ յերկու թվերի կողքին գրվում է, թե ինչպես է կատարվել պլանը. որինակ—փորել ենք 7 մետր:

Ուրիշ որինակ:—Յերկուրդ հերթակալությանը խնդիր է տրվում.—հերթակալական պլանում հորը լվանալ և գործիքը վեր քաշել 40 մոմաչափ (խորովակաչափ): Հերթակալության բանվորները նշում են.—վեր քաշել 50 մոմաչափ: Յեվ աշխատանքի վերջին՝ այդ թվերի շարքում գրում են—վեր է քաշված 50 մոմաչափ:

Յերրորդ հերթակալությանը տրվում է այսպիսի առաջադրություն.—վեր քաշել մնացած 10 մոմը, փոխել կացինն ու փորել 2 մետր: Հերթային-հանդիպակացում հորափորները համաձայնում են այդ առաջադրությանը, բայց հորափորման նորման հասցնում են յերեք մետրի: «Կատարման» սյունյակում՝ որվա վերջին գրում են—կատարված է:

Չորրորդ հերթակալության համար նորմա է տրվում—փորել 10 մետր: Բանվորներն առաջադրում են—12 մետր: «Կատարման» սյունյակում նշանակում են.—փորված է 8 մետր, վորովհետև գործի ընթացքում առաջադրությունը փոփոխված է բնահողի կամ մի վոր և է այլ պատճառով: «Բուրիլը» թերթի առաջ բերած ալյուսակում շատ պարզ կերպով ցույց է տրվում, թե ինչպես կազմել հանդիպակաց պլանը:

Ի՞նչ նոր բան է տալիս այդ միջոցառումը: Իս հնարավորություն է տալիս ամենաբարձր չափերով դարգացնել աշխատանքի արտադրականությունը: Մի հերթակալությանը հնարավորություն է տալիս մրցել մյուս հերթակալության հետ:

Յերև յուրաքանչյուր հոր այնպիսի հերթային-հանդիպակաց պլան ունենա, ինչպես «Բուրիլը» բերն է մեակել, դա յուրաքանչյուր բանվորի հնարավորության կհա յուրաքանչյուր հերթակալության աշխատանքի սեսնել:

«Վիշկա» բերքից.

ԼԵՆԻՆՅԱՆ ՌԱՅՈՆԻ № 366 ՆԱՎԹԱՀՈՐԸ ՏՆՏԵՍԱՆՎԻ ՀԱՄԱՐ ՄՂՎՈՂ ԲՈՒՇԵՎԻԿՅԱՆ ՊԱՅՔԱՐԻ ՈՐԻՆԱԿ Ե ՏԱԼԻՍ

Ինչպես պետք է հերթային-հանդիպակացը կատարի անտեսահաշվային բրիգադը:

Հորափորման 5-րդ խումբը Լենինյան ռայոնում առաջինն է յեղել, վոր անտեսահաշվի է անցել:

5-րդ խմբի անտեսահաշվային բրիգադները ձևակերպվել և աշխատանքի են անցել սեպտեմբերի 1-ին: Այնտեղ մինչև այսօր ունինք 6 ձևակերպված անտեսահաշվային բրիգադ:

Տնտեսահաշվային հորերի բրիգադները համաձայն պայմանագրի՝ իրանց վրա են վերցրել հետևյալ պարտականությունները.—լավ վորակի հորեր տալ, վորոնք ունեն նվազագույն ծուռություն. խնամքով ու ուսցիտնալ կերպով ոգտագործել գործիքները, բարձրացնել աշխատանքի արտադրողականությունը, հերթային-հանդիպակաց պլանը գործադրել, պակասեցնել սարքավորման մաշվելու չափը և իջեցնել հորափորման յուրաքանչյուր մի մետր փորելու արժեքը:

Յուրաքանչյուր բրիգադ ամբացրված է վորոշ նավթահորի, մինչև այդ հորի շահագործման տրվելը:

Վարչությունն էլ իր կողմից պարտավորվել է.—յուրաքանչյուր բրիգադի տալ փորվող նավթահորի յերկրաբանական ու տեխնիքական տրամաուր (разраб), հորի արդֆինպլանը կազմել՝ մատնանշելով աշխատանքի սկիզբն ու վերջը և հորի խորությունը: Անհրաժեշտ է մատնանշել, վոր անտեսահաշվային պայմանագրերում բացակայում են վարչության կողմից այնպիսի կարևոր պարտականություններ, ինչպես բրիգադի աշխատանքի համար վեաուումն ու աշխատանքի բարձր ցուցանիշների համար՝ բրիգադային պրեմիա սալու պարտավորությունը: Տնտեսահաշվային բրիգադների կողմից բացակայում է տեխնիքական գիտելիքների մակարդակը բարձրացնելու, գործիքներն ու նավթահորը մաքուր պահելու պարտավորությունները և այլն:

Այս փաստն ամենից առաջ այն է ցույց տալիս, վոր Լենինյան ռայոնի հորափորման 5-րդ խմբի վարչությունն ամբողջ լրջությամբ չի մոտեցել պայմանագրերը կազմելու գործին, ուստի և աչքաթող է արել մի շարք կարևորագույն մոմենտներ: 5-րդ խմբի անտեսավորները պետք է անհապաղ ուղղեն իրանց սխալն ու պահանջվող լրացումները մտցնեն պայմանագրերի մեջ: Արդյոք, արդֆինպլանը հասցրված է նավթահորին:

Այո, անշուշտ հասցրված է:

Յուրաքանչյուր անտեսահաշվային բրիգադ բացի անտեսահաշվային պայմանագրից (տեխն. ա) իր նավթահորի յերկրաբանական ու տեխնիքական արձումատը. բ) գործառնական պլանը, վորտեղ ցույց է տրված նախագծված խորություն չափը, հորափորման մի ստանդակ—ամսվա տևողությունն ու արագությունը և մանրամասն ցուցմունքներ թե ինչպես պետք է անի բրիգադը

12023-58 2697

հորափորման սկզբից, մինչև նավթահորը շահագործման հանձնելու ընդմեջ:

Ֆինանսական պլանը հաշված է թե հորափորման ամբողջ ժամանակվա և թե յուրաքանչյուր ամսվա համար առանձին վերցրած և այդ պլանը բավականաչափ կոնկրետ ու մանրամասն է մշակված: Ֆինանսական պլանում՝ փորած խորության յուրաքանչյուր մետրի միջին արժեքն է ցույց տալիս հորափորության ամբողջ ժամանակամիջոցում և յուրաքանչյուր ամսվա համար: Յեղ վերջապես յուրաքանչյուր նավթահորում պրոկտորի գնահատականի աղյուսակը կա: Դա անշուշտ արդյունք է տնտեսավարների լուրջ աշխատանքի և մի ավելորդ անգամ ապացուցում է, վոր ամեն մի առարկություն, թե անհնար է մեր պայմաններում արդ՝ ֆինանսական կոնկրետացնել, արտանայտություն է ուղորտունիզմի և նոր ձևով աշխատել չջանկանալու:

Հորափորման 5-րդ խմբի տնտեսաշրջանի բրիգադները բրիգադային տնտեսաշրջանի և հերթային—հանդիսակացի լծորդման մի գեղեցիկ նմուշն են տալիս: Ահա այն արդյունքները, վորին հասել են № 366 նավթահորի տնտեսաշրջանի բրիգադները, հոկտեմբերի 10-ին:

Առաջին հերթակալությունը հորափոր ընկ. Նոսովի հետ միասին՝ հորափոր վարպետից առաջադրություն է ստանում բարձրացնել գործիքը 16 մոմ-խողովակ, — վորից հետո բաց թողնել 10 մոմ ու փորել 5 մետր: Բրիգադը հանդիսակաց պլան է առաջարկում, այն է՝ փորել 6 մետր: Գործի վերջում պարզվում է, վոր առաջին հերթակալությունը փորել է 7 մետր ու 4 մոմ-խողովակ ավելի բարձրացել, այդպիսով գերակատարելով յեղ հանդիսակաց պլանը:

Յերկրորդ հերթակալությունը հորափոր ընկ. Ագաբովի հետ միասին առաջադրություն է ստանում փորել 10 մետր: Յերկրորդ հերթակալությունը հանդիսակաց պլանով առաջարկում է 12 մետր ու հուլյան գերակատարում այդ պլանը, փորելով 13 մետր:

3-րդ հերթակալությունը հորափոր Ալեխինի հետ միասին առաջարկություն է ստանում փորել 12 մետր, սակայն փորում է 16 մետր, առաջադրությունը 4 մետր ավելի գերակատարելով:

Իրավացի է ընկ. Նոսովը, վոր պնդում է, թե սնեստիստիկ հերթային հանդիսակացի հետ լծորդելով աշխատանքի ավելի էմֆեզիկալ ու աչքի բնկնող է լինում, վոր այդ փորձը պետք է անհապաղ փոխանցել հորափորման մյուս բոլոր բաժինները:

5-րդ խմբի տնտեսաշրջանի բրիգադները ցույց տվին, վոր նրանք իրոք տիրապիտել են սոցիալիստական մրցութան նոր ձևի — տնտեսաշրջանի աշխատանքին:

Ընկ. բնկ. Գ. Սերոգանովի, Զ. Կլյայնի հողվածք — «Բակինսկի Բարոյի» բերքից:

ՅՈՒՐԱՔԱՆՉՅՈՒՐ ՀԱՐՎԱԾՍՅԻՆ, ՅՈՒՐԱՔԱՆՉՅՈՒՐ ԳՈՐԾԿՈՄ ՊԵՏՔ Ե ԻՄԱՆԱ ԹԵ ԻՆՉՊԵՍ ՊԵՏՔ Ե ՏՆՏԵՍԱՀԱՇՎԱՅԻՆ ԲՐԻԳԱԴ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԵԼ

Մեք կոնսուլացիան

Տնտեսաշրջի կարող է անցնել ամեն մի բրիգադ, վոր սպասարկում է ստանոկների մի խմբի, ագրեգատների, նավթահորի, շահագործվող նավթահորերի մի խմբի, շոգեկառքերի, նավթաթոր բառարեյայի և այլն:

Բրիգադի տնտեսաշրջին անցնելը ձեռնարկություն և ցեխի տնտեսաշրջին անցնելուց նրանով է տարբերվում, վոր բրիգադան այդ անում է կառավար կերպով, հենց իրանց, բանվորների նախաձեռնությունով:

Նորհրդային Միություն ժողովրդական Տնտեսություն Գերագույն Նորհրդի ու Պրոֆմիտությունների Համամիությունական Կենտրոնական Նորհրդի սեպտեմբերի 11-ին վորոշման համաձայն՝ ձեռնարկություն վարչությունն ու ցեխերի վարչությունը պարտավոր են բրիգադը տնտեսաշրջի անցնելու բոլոր անհրաժեշտ պայմաններն ստեղծել: Վարչությունը պետք է բրիգադներ կազմակերպելու վերաբերմամբ գոյություն ունեցող սխառմը հենց վերանայի այնպես, վոր յուրաքանչյուր բրիգադ կանգնել աշխատանքի մի կոնկրետ մասի վրա, վոր առանձին բրիգադի գոյությունը չհակասի այն բանին, վորին մենք ուժերն արտադրությունում ուղիղ դասավորել ենք ստում:

Բրիգադը սնեստիստի անցնելուց՝ վարչությունը պետք է վերջնականապես լիկվիդացիայի լեկարելի անդիստրուկցիոն ու հավասարակեր: Դրա համար յուրաքանչյուր տնտեսաշրջանի բրիգադ պետք է ամրացված լինի վորոշ ստանոկների, նավթահորերի, ագրեգատների ու բառարեյաների ու պետք է փոխանցվի աշխատանքի գործարկային վնասման:

Իսկ ինչպես իրականացնել բրիգադը տնտեսաշրջի անցնելու գործը: Ցեխի (խմբի, հողամասի) վարչությունը բրիգադի համար արտադրական առաջադրություն-պատվեր է գրում, վորտեղ բրիգադին հանձնարարում է այնքան քանակությամբ ու վորակի ցուցանիշներ տալ՝ պահպանելով աշխատանքի արտադրականությունը նորմաները, անպիտանացման և այն վերադիր ծախսերի (ենթեթյան, սարքավորման և գործիքների նորոգում, ամորտիզացիա և այլն) նորմաները, վոր բրիգադից են կախված: Բոլոր այդ առաջադրությունները պատվերում ցույց են տրվում փողով ու բնականով:

Վարչությունից արտադրական առաջադրություն-պատվեր ստանալով՝ բրիգադը նրա հիման վրա սնեստիստիկալիստ պայմանագիր է կնքում ցեխի պետի հետ: Պայմանագրում նշանակվում են թե՛ տնտեսաշրջի անցնող բրիգադի և թե՛ ցեխային վարչության պարտականությունները:

Տնտեսաշրջանի բրիգադն ի՞նչ կետեր կարող է մտցնել պայմանագրի մեջ:

1) Հանդիպակաց պլանի կարգով առաջադրվող ֆանակական ցուցանիշները (պատվերում ցույց տրված առաջադրութիւնը գերակատարելու կամ ավելի կարճ ժամանակամիջոցում կատարելու պարտականութիւնն):

2) Հանդիպակաց պլանի կարգով առաջադրվող—վերադիր ծախսերի նորմաները (պարտավորութիւնն վորոշ տոկոսով իջեցնելու բրիգադից կախված ծախսերը վատելիքի, եներգիայի, սարքավորման, գործիքների նորոգման վերաբերմամբ և այլն):

3) Հանդիպակաց պարտավորութիւնն—բարձրացնել աշխատանքի արագորականությունը:

4) Անայիսացումն նվազեցնելու կամ վերացնելու պարտավորութիւնն:

Հիմնական և ոժանդակ նյութերի խնայողության պարտավորութիւնն:

6) Պարագուրդներն ու պրոգուլները վերացնելու պարտավորութիւնն:

7) Ավելի պակաս, քան սովորական թվով բանվորներով աշխատանքը կատարելու պարտավորութիւնն:

8) Նախապատրաստական աշխատանքի համար գործադրվող ժամանակը կրճատելու պարտավորութիւնն:

9) Արտադրանքի վորակը բարելավելու պարտավորութիւնն:

10) Ինքնաբեմնի իջեցնելու պարտավորութիւնն:

Բրիգադի պարտավորութիւնները վորպես կանոն պետք է լինեն.—տոկոս, ժամեր, քանակ: Տնտեսաբանական բրիգադի ներկիվող պայմանագրում չի կարելի լրացուցիչ նյութական պատասխանատվություն մեցնել (տուգանք, տույժ յեվ այլն): Բրիգադի մասնակցողներից յուրաքանչյուրը նյութ փչացնելու, գործիք կործարելու և այլ այդպեանի բաների համար պատասխանում է որինքով նախատեսնված ընդհանուր հիմունքներով:

Բրիգադն գլուխ է կանգնում վոչ թե բրիգադի կողմից, այլ վարչության կողմից նշանակվող բրիգադիին, վորը բրիգադի աշխատանքի համար վարչական — պատասխանատու անձավորութիւնն է հանդիսանում: Բրիգադիին աշխատանքից չի ազատվում: Բրիգադին ղեկավարելու համար նա իր փաստական աշխատավարձի 25 տոկոսի չափով հավելում է ստանում:

Տնտեսաշվային պայմանագրի յերկրորդ մասը բաղկանում է այն պարտավորութիւններից, վոր իր վրա է վերցնում ցեխի վարչությունը: Վարչութիւնը պարտավորվում է.

1) Բրիգադին ժամանակին հումուլթ, նյութեր ու գործիքներ մատակարարել:

2) Ժամանակին նորոգել այն սարքավորումը, վորով տրեստեսաշվային բրիգադն է աշխատում:

3) Տնտեսաշվային բրիգադի աշխատանքի տված արդյունքը ճիշտ և ժամանակին կազմակերպել:

4) Պրեմիա տալ բրիգադին, իր վրա վերցրած պարտականութիւնները վորակական ցուցանիշների կողմից կատարելու համար:

Վարչութիւնը պետք է տնտեսաշվային բրիգադն ապահովի տեխնիկական անհրաժեշտ ղեկավարութիւնը: Վարչությունը վոչ մի ցջանառական միջոց չի դնում վարչության տրամադրության սակ: Վարչութիւնը չի կարող իր վրա վերցնել ներքին կարգ-կանոններին հակասող պարտավորութիւններ:

Ինչպե՞ս է պրեմիա տրվում տնտեսաշվային բրիգադին: Բրիգադը քանակական ցուցանիշներ կատարելու համար առանձին պրեմիա չի ստանում, վորովհետև գործարքային աշխատանք է անում, ապա ուրեմն և շահագրգռված է, վոր կատարի ու գերակատարի առաջադրութիւնը: Բրիգադը պրեմիա է ստանում վորակական ցուցանիշների համար. ինչպե՞ս անպիտացման նորման, նյութեր բանացնելու, բանվորական ույժ, գործիքներ բանացնելու նորմաներն իջեցնելու համար, և այլն: Վարչութիւնը պարտավոր է յուրաքանչյուր պայմանագրում ճշտիվ մատնանշելու թե ստացված խնայողութիւնից ի՞նչ տոկոս պետք է վրձարվի տնտեսաշվային բրիգադին: Պրեմիաների չափը կախված է բրիգադի կատարած առաջադրութիւնն բնույթից ու կարևորութիւնից և պետք է ստացված խնայողության 20-ից 60 տոկոսը կազմի:

Վորպես որենք բրիգադին պրեմիա տրվում է ամսե-ամիս: Պրեմիան բաժանում է ինքը, բրիգադը, վորն իրավունք ունի պակասեցնել կամ թե բոլորովին պրեմիա չսալ բրիգադում մասնակցող մեկին կամ մյուսին, վորոնք գործալքում, մեծ անպիտացում են ունեցել, նյութեր չափից ավելի են բանացրել և այլն:

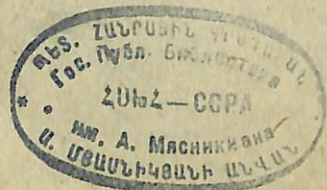
Տնտեսաբանական բրիգադի յուրաքանչյուր անդամի համար պրեմիայի չափ սահմանելու համար անհրաժեշտ է լինել բրիգադի յուրաքանչյուր անդամի կատարած աշխատանքի վորակից ու ֆանակից-նկատի ունենալով յեվ նրա՝ աշխատողի վորակայությունը: Այդպե՛ս, սով՝ բրիգադի ներսում վոչ մի հավասարանք չպետք է լինի:

Բրիգադը տնտեսաշվային անցնելուց՝ պետք է առանձին ուշադրութիւնը նախապատրաստել վերև թիված պայմանները, նկատի ունենալով, վոր տնտեսաշվային բրիգադի աշխատանքը կանոնավոր դնելուց վոչ միայն ցեխի ու ձեռնարկութիւնն տնտեսաշիվն է կախված, այլ և, արդիւնաբերական իրագործումը:

**ՊՐԵՄԻԱ.—ՏՆՏԵՍՀԱՇՎԱՅԻՆ ԲՐԻԳԱԴՆԵՐ ԿԱԶՄԱԿԵՐ-
ՊՈՂ ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԳՈՐԾԿՈՍԻՆ**

Նավթագործների միութեան Անդրերկրկոմը պրեմիա է սահմանել լավագույն գործկոմի համար, վորն որինակելի կերպով տնտեսաշղթային բրիգադների կազմակերպչական աշխատանքը կհարթե:

Պրեմիա ստանալու պարտադիր պայմանն էն, — տնտեսաշղթային բրիգադ պետք է քաշվեն ձեռնարկութեաններից բանվորների վոչ պակաս քան 50 և կոմյերիտականների՝ 70 տոկոսը: Պետք է այնպես անել, վոր կարգավորած հաշվեառում, տնտեսաշղթային բրիգադների աշխատանքի եֆֆեկտիվութեան լինի, յուրաքանչյուր բրիգադում կազմակերպված լինի բանվորների ամբացումը վորոշ ստանդիների ու գործառնութեանների, վորպեսզի վերջնականապես վերջ տրվի և անդիմութեանը և բրիգադի յուրաքանչյուր անդամի համար անհատական պատասխանատվութեան սահմանվի սարքավորման, գործիքի ու հանձնած աշխատանքի համար: Պետք է ապահովված լինի տնտեսաշղթային բրիգադների լիովին փոխանցումը գործարքային աշխատանքին, լայն սոցմրցութեան ծավալվի տնտեսաշղթային բրիգադների միջև, թե ով ավելի լավ կկատարե սոցիալիստական պայմանագրերը և այլն:

* * *

Նավթահանքերի բոլոր հանքամասերը մենք լիովին փոխանցել ենք տնտեսաշղթի: Տնտեսաշղթը հասցնում ենք յուրաքանչյուր բրիգադի: Իսկ Սուրախանու 3-րդ նավթահանքում մի հատուկ հանքամաս է շոկված, վորտեղ ամերիկական տեխնիկան արմատացնելու փորձի հետ՝ աշխատանքի կատարյալ վերակառուցման գործն է գնում: Այժմ այդ հանքամասի ղեկավարը գիտե, թե յուրաքանչյուր առանձին հորի տված մի տոնն նավթին հնչքան է արժենում: Ծնորհիվ դրա՝ գործը կանգնելուց՝ կարելի է իսկույն վճուել, թե ինչ հորի պետք է առաջին հերթին մեխանիզմ տալ, ավելի շատ ոգ ներս թողնել:

Մենք արդեն նավթահանքերը տնտեսաշղթի փոխանցելուց հետո ստացված առաջին արդյունքներն ունինք: Յեթե առաջ խորաքաշ նաստաների բրիգադների աշխատանքում պարապուրդը հասնում էր 10 տոկոսի, ապա այժմ պակասել է 4 տոկոսի և հասել:

Ուժեղացրած տիպի խորաքաշ հաստատելը նստում էր 754 ուղբի: Տնտեսաշղթային բրիգադն այդ միևնույն աշխատանքը կատարում է 460 ուղբով:

Տնտեսաշղթային բրիգադը միանգամայն ինքնուրույն է աշխատում: Փոխանցված է գործարքային վճարումի: Բացի դրանից՝ աշխատանքի վորակական կատարման համար (նյութի խնայողութեան և այլն) պրեմիա է ստանում մինչև 40 տոկոս:

Տնտեսաշղթը ողնել է մեզ նավթի տոննի ինքնարժեքն իջեցնելու: Լենինյան 5-րդ նավթահանքի—Իսայանի և Բալայանի բրիգադները տնտեսաշղթի անցնելուց հետո՝ կարողացել են ոգոստոս ամսին մի տոնն նավթի արժեքը 2 ուղբուց հասցնել 1 ուղբի 85 կոպեկի:

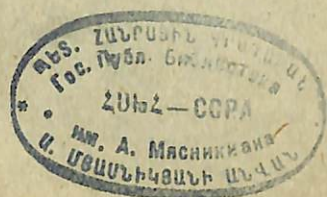
«Բուբիլչիկ» թերթը նամակը ստորագրելով՝ առաջարկութեան է մտցրել հերթային-հանդիպակացը կիրառելու նավթահորերում: Այդ առաջարկութեանը սոցիալիստական մրցութեան նոր ուժեղ ալիք է բարձրացրել: Հերթային-հանդիպակացը թույլ է տվել առանձին նավթահորերի ու հերթակալութեանների միջև մրցութեան մտցնել: Նավթահորերի աշխատանքի պլանն սկսել է ղեկավարել: Որինակ՝ Բինազադու հորափոր ֆերիմ Սաթտաբը հերթային-հանդիպակացի անցնելուց հետո՝ իրականացնում է իր պլանը:

Բինազադու հորափորների «Տեմպ» թերթը նոր առաջարկութեան է մտցրել, — հերթակալային-հանդիպակային տեխնիքական ղեկավարութեան տալ: Այդ առաջարկութեանը ջերմորեն ընդունել են Բազվի մասնագետները:

ՊՐԵՄԻԱ.—ՏՆՏԵՍՀԱՇՎԱՅԻՆ ԲՐԻԳԱԴՆԵՐ ԿԱԶՄԱԿԵՐ-
ՊՈՂ ԼՍՎԱԳՈՒՅՆ ԳՈՐԾԿՈՄԻՏԵ

Նավթագործների միության Անդրյերկրումը պրեմիա և սահմանել լավագույն գործկումի համար, վորն որինակելի կերպով տնտեսահաշվային բրիգադների կազմակերպչական աշխատանքը կհարթե:

Պրեմիա ստանալու պարտադիր պայմաններն են.—տնտեսահաշվային բրիգադ պետք է քաշվեն ձեռնարկություններից բանվորների վոչ պակաս քան 50 և կոմյերիտականների՝ 70 տոկոսը: Պետք է այնպես անել, վոր կարգավորած հաշվեառում, տնտեսահաշվային բրիգադների աշխատանքի եֆֆեկտիվություն լինի, յուրաքանչյուր բրիգադում կազմակերպված լինի բանվորների ամբողջումը վորոշ ստանդիների ու գործառնությունների, վորպեսզի վերջնականապես վերջ տրվի և անդամությանը և բրիգադի յուրաքանչյուր անդամի համար անհատական պատասխանատվություն սահմանվի սարքավորման, գործիքի ու հանձնած աշխատանքի համար: Պետք է ապահովված լինի տնտեսահաշվային բրիգադների լիովին փոխանցումը գործարքային աշխատանքին, լայն սոցմբցություն ծավալվի տնտեսահաշվային բրիգադների միջև, թե ով ավելի լավ կկատարե սոցիալիստական պայմանադրը և այլն:

* * *

Նավթահանքերի բոլոր հանքամասերը մենք լիովին փոխանցել ենք տնտեսահաշվի: Տնտեսահաշվը հասցնում ենք յուրաքանչյուր բրիգադի: Իսկ Սուրախանու 3-րդ նավթահանքում մի հատուկ հանքամաս և ջուկված, վորտեղ ամերիկական տեխնիկան արմատացնելու փորձի հետ՝ աշխատանքի կատարյալ վերակառուցման գործն է գնում: Այժմ այդ հանքամասի ղեկավարը գլխի, թե յուրաքանչյուր առանձին հորի տված մի տոնն նավթին ինչքան և արժենում: Ծնորհիվ դրա՝ գործը կանգնելուց՝ կարելի է իսկույն վճռել, թե ինչ հորի պետք է առաջին հերթին մեխանիզմ տալ, ավելի շատ ող ներս թողնել:

Մենք արդեն նավթահանքերը տնտեսահաշվի փոխանցելուց հետո ստացված առաջին արդյունքներն ունինք: Յեթե առաջ խորաքաշ նաստանների բրիգադների աշխատանքում պարապուրդը հասնում էր 10 տոկոսի, ապա այժմ պակասել է 4 տոկոսի և հասել:

Ուժեղացրած տիպի խորաքաշ հաստատելը նստում էր 754 ուրբի: Տնտեսահաշվային բրիգադն այդ միևնույն աշխատանքը կատարում է 460 ուրբով:

Տնտեսահաշվային բրիգադը միանգամայն ինքնուրույն է աշխատում: Փոխանցված է գործարքային վճարումի: Բացի դրանից՝ աշխատանքի վորակական կատարման համար (նյութի խնայողություն և այլն) պրեմիա է ստանում մինչև 40 տոկոս:

Տնտեսահաշվը ողնել է մեզ նավթի տոննի ինքնարժեքն իջեցնելու: Լենինյան 5-րդ նավթահանքի—Իսայանի և Բալայանի բրիգադները տնտեսահաշվի անցնելուց հետո՝ կարողացել են ոգոստոս ամսին մի տոնն նավթի արժեքը 2 ուրբուց հասցնել 1 ուրբի 85 կոպեկի:

«Բուբիլըշիկ» թերթը նամակը ստորագրելով՝ առաջարկություն է մտցրել հերթային-հանդիպակացը կիրառելու նավթահորերում: Այդ առաջարկությունը սոցիալիստական մրցության նոր ուժեղ ալիք է բարձրացրել: Հերթային-հանդիպակացը թույլ է տվել առանձին նավթահորերի ու հերթակալությունների միջև մրցություն մտցնել: Նավթահորերի աշխատանքի պլանն սկսել է գերակատարվել: Որինակ՝ Բինադաղու հորափոր ֆերիմ Սաթտաբը հերթային-հանդիպակացի անցնելուց հետո՝ իրականացնում է իր պլանը:

Բինադաղու հորափորների «Տեմպ» թերթը նոր առաջարկություն է մտցրել, — հերթակալային-հանդիպակային տեխնիքական ղեկավարություն տալ: Այդ առաջարկությունը ջերմորեն ընդունել են Բազվի մասնագետները:

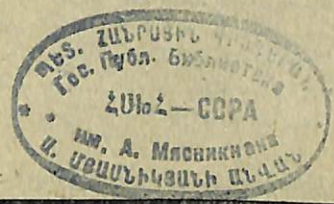
30

218

1700

Բիբի-Հեյբաթի յերկրորդ և Լենինյան ուսյունի 5-րդ նավթահանքերը խորաքաջ նասոսների վրա աշխատող բրիգադների, յուզողների ու հերթապահ փականագործների աշխատանքում հերթային հանդիպակացն են մտցրվել: Մարիուպոլցիների իդեան, (զաղափարն) սկսել է լալնորեն կիրառվել Բագվի նավթահանքերում:

Հնգամյակի յերրորդ վնական սարվա ծրագիրը ժամանակից առաջ կատարած ու հաղթականորեն վնական սարվա պլաններն իրագործելու համար պայտարող — Սուրախանու յերրորդ, Լենինյան 5-րդ, Կարա-Չուխուրի, Բիբի-Հեյբաթի յերկրորդ նավթահանքերի հարվածայինների կողմից բնկ. Ստալինին գրած նամակից:

Јol. Stalinin գոետәришәринин јеринә јетирilmәсини јoklajьbk.

VII brakьbьш.

AZƏRNƏŞR

Бақы—1931

2013

